

Studie over de bijdrage van sport aan de regionale ontwikkeling via de structuurfondsen

Praktische richtsnoeren voor de ontwikkeling van projecten ter bevordering van sport en lichaamsbeweging in het kader van de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESI-fondsen)

De informatie en standpunten in deze studie zijn die van de auteur(s) en geven niet noodzakelijkerwijs het officiële standpunt van de Commissie en/of het Uitvoerend Agentschap onderwijs, audiovisuele media en cultuur (EACEA) weer. De Commissie en/of het Uitvoerend Agentschap onderwijs, audiovisuele media en cultuur (EACEA) staat niet in voor de juistheid van de gegevens in deze studie. Noch de Commissie, noch het Uitvoerend Agentschap onderwijs, audiovisuele media en cultuur (EACEA), noch enige persoon die handelt in opdracht van de Commissie en/of het Uitvoerend Agentschap onderwijs, audiovisuele media en cultuur (EACEA) kan aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik dat kan worden gemaakt van de daarin vervatte informatie.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
1.1 Beoogde doelgroep van deze gids.....	2
1.2 Aanwijzingen voor het gebruik van deze gids	2
2. 10 stappen om een succesvol project te ontwikkelen	3
2.1 Stap 1: Geloven dat sport het verschil kan maken	3
2.2 Stap 2: De sterke punten en het potentieel van uw organisatie beoordelen	4
2.3 Stap 3: Een projectidee formuleren	5
2.4 Stap 4: Inzicht krijgen in de stand van zaken op de plaats waar u gevestigd bent.....	5
2.5 Stap 5: Vaststellen waar we staan in de programmeringscyclus	6
2.6 Stap 6: Overleggen met mensen die u advies kunnen geven over de ontwikkeling van het project	7
2.7 Stap 7: Beginnen met het uitwerken van een voorstel	8
2.8 Stap 8: Een voorstel schrijven en indienen	8
2.9 Stap 9: Het project uitvoeren	9
2.10 Stap 10: Een beoordeling en een verslag over het project maken.....	10
3. Details eigen maken	11
3.1 Nuttige gidsen	11
3.2 EU-beleidsachtergrond	12
3.3 Belangrijkste financieringsbronnen	12
3.4 Sport en de bijbehorende economische en sociale effecten.....	13
3.5 De relevante programma's voor uw gebied vaststellen	14
3.6 Meer te weten komen over de relevante programma's voor uw gebied .	15
3.7 Een project opzetten	16
3.8 Andere voorstellen en verslagen.....	18
3.9 Hulp en ondersteuning	19
4. Op de lange termijn	20

1. Inleiding

Mensen doen om verschillende redenen aan sport en lichaamsbeweging, bijvoorbeeld omdat ze het leuk vinden om te doen, om fitter en gezonder te worden en om een gevoel van welzijn te ervaren. Het bevorderen van sport om mensen te helpen deze doelen te bereiken is al belangrijk op zich, maar naast de onmiddellijke persoonlijke voordelen zijn er nog andere redenen om sport en lichaamsbeweging te bevorderen.

Sport draagt in een moderne economie rechtstreeks bij aan de economische bedrijvigheid, kan als instrument worden gebruikt voor het genereren van een nog breder scala van zakelijke en sociale activiteiten en is zeer geschikt als middel om een brede groep individuen en groepen te motiveren. Het komt erop neer dat sport en lichaamsbeweging zeer grote economische en sociale gevolgen kunnen hebben, met name op lokaal of regionaal niveau.

Op Europees niveau zijn meerdere bronnen van informatie over ondersteuning beschikbaar voor de ontwikkeling van sportinterventies. Deze publicaties bevatten ook veel goede adviezen en bestrijken meestal het volledige scala van beschikbare ondersteuning. Het gaat onder meer om:

"Funding for Sports in the European Union", gepubliceerd door het EOC EU Office (de vertegenwoordiging van de Europese Olympische Comités bij de Europese Instellingen).

"The Guide to EU Funding for the Tourism Sector", beschikbaar in het Engels en het Frans, uiteraard met betrekking tot toerisme, maar ook met veel informatie die relevant is voor sport.

Ook op nationaal niveau is nuttig advies beschikbaar. Zo heeft het Franse ministerie van Stedenbeleid, Jeugd, en Sport onlangs een gids over financieringsbronnen voor sport gepubliceerd, die van toepassing is op zowel de ESI-fondsen als Erasmus +. De gids is getiteld:

Guide des financements européens pour le sport

Het Duits Olympisch Comité (DOSB) heeft in de voorgaande periode eveneens informatie over ondersteuning van sport uit de structuurfondsen gepubliceerd die nog steeds relevant is:

"Sportstättenförderung durch die EU"

Daarnaast zijn er algemene richtsnoeren van de Commissie: **"Guidance for Beneficiaries of European Structural and Investment Funds and related EU instruments"**

In dit specifieke document met praktische richtsnoeren ligt de nadruk evenwel op het verkrijgen van ondersteuning voor projecten op basis van sport en lichaamsbeweging die erop gericht zijn economische en sociale effecten te sorteren via de Europese structuur- en investeringsfondsen.

Het spitst zich daarom toe op sportprojecten die worden ondersteund door:

- het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO),
- het Europees Sociaal Fonds (ESF),
- het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (Elfpo),
- het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV).

1.1 Beoogde doelgroep van deze gids

De richtsnoeren zijn bedoeld voor individuen of nog vaker organisaties die belang hebben bij de ontwikkeling van sportactiviteiten die volgens hen een gunstig effect kunnen hebben op hun gemeenschap, stad of regio of zelfs het hele land. Dit kunnen sportorganisaties of -verenigingen of sportondernemingen en -clubs en overheidsinstanties op nationaal, regionaal of lokaal niveau zijn, maar de gids kan ook relevant zijn voor vrijwilligersorganisaties, opleidingsinstellingen of organisaties met een professioneel belang bij de economische ontwikkeling.

Aanvankelijk zullen de richtsnoeren betrekking hebben op projecten voor de huidige programmeringsperiode 2014-2020. In het laatste hoofdstuk worden aandachtspunten voor de langere termijn geïntroduceerd.

1.2 Aanwijzingen voor het gebruik van deze gids

Eenieder die in het kader van de Europese structuur- en investeringsfondsen een project wil ontwikkelen, moet erop rekenen dat de procedure vrij ingewikkeld zal zijn, vooral als het project net zo succesvol moet worden als waarop wordt gehoopt.

Om te voorkomen dat de gebruikers van de gids zich in de details verliezen, wordt in het eerste deel van het document een overzicht gegeven van de belangrijkste elementen van het proces van projectontwikkeling, waarbij sommige noodzakelijke details pas later aan bod komen. Om die reden zal de informatie in twee delen worden verstrekt voordat er een relatief compleet beeld ontstaat. In het eerste deel wordt een overzicht gegeven van de tien belangrijkste stappen die moeten worden genomen om in de huidige periode een succesvol project op te zetten. In het tweede deel wordt voornamelijk verwezen naar de uitgebreidere overwegingen die in aanmerking moeten worden genomen en naar de bronnen van informatie over de details die eigen gemaakt moeten worden.

In een laatste hoofdstuk wordt nagegaan hoe ervoor kan worden gezorgd dat er meer prioriteit wordt gegeven aan op sport gebaseerde acties op de langere termijn en in de toekomstige programmeringsperioden.

2. 10 stappen om een succesvol project te ontwikkelen

2.1 Stap 1: Geloven dat sport het verschil kan maken

Allereerst moet de overtuiging bestaan dat sport echt het verschil kan maken en door zijn bijzondere kenmerken een nuttig instrument is waarmee reële economische en sociale ontwikkeling tot stand kan worden gebracht.

In het hoofdverslag van deze studie worden uitgebreid uiteengezet hoe sport het verschil kan maken, maar in algemene zin is het ook bedoeld om de volgende punten te benadrukken:

- Sport zorgt rechtstreeks voor meer economische activiteit, variërend van grote voetbalondernemingen tot plaatselijke sportclubs en sportscholen.
- Sportactiviteiten vereisen inbreng van de mens en creëren daarom lokaal relatief veel banen; niet alleen in de activiteiten zelf, maar ook in de bouw en het onderhoud van voorzieningen. Sport heeft dus een groot multiplicatoreffect op de werkgelegenheid.
- Sport trekt als belangrijk onderdeel van de ervaringseconomie talent aan en moedigt nieuwe en vernieuwende vormen van beleving aan, variërend van nieuwe sporten tot nieuwe manieren om prestaties te meten en toezicht te houden op activiteiten.
- Sport levert een aanzienlijke inhoudelijke bijdrage aan ICT-ontwikkelingen en neemt, met name via systemen voor prestatiebewaking, een steeds grotere plaats in ICT-toepassingen in.
- Sportevenementen en -activiteiten kunnen grote rechtstreekse gevolgen voor lokale economieën hebben, maar bieden ook grote mogelijkheden voor marketing en promotie, van specifieke producten tot investeringen van buitenaf.
- Sport heeft vele raakvlakken met andere economische activiteiten, met name toerisme, en kan een belangrijk element zijn in een ruimere ontwikkelingsstrategie.
- Sport en lichaamsbeweging kunnen de mentale gesteldheid en de conditie verbeteren en deze kunnen beiden rechtstreekse effecten hebben op de productiviteit en de inzetbaarheid, wat weer bijdraagt tot actief en gezond ouder worden.
- Sport is goed om mensen te motiveren en om welzijn en sociale cohesie te bevorderen.
- Sport is vooral goed om in contact te komen met uitgesloten sociale groepen en om elementaire maar overdraagbare vaardigheden te ontwikkelen en de inzetbaarheid te verbeteren.
- Meer bewegen kan leiden tot een afname van het gebruik van op koolstof gebaseerd vervoer en tot andere gunstige milieueffecten.

Met name sportorganisaties, maar ook sportondernemingen, kunnen pleitbezorgers worden voor een grotere economische en sociale rol van sport, ook al zijn zij niet voornemens specifieke projecten in het kader van de ESI-fondsen te ontwikkelen.

2.1.1 Aandachtspunten:

- Welke aspecten van uw eigen organisatie sorteren economische en sociale effecten?
- Welke in de lijst hierboven genoemde kenmerken van sport zijn van toepassing op uw eigen organisatie?

2.2 Stap 2: De sterke punten en het potentieel van uw organisatie beoordelen

Er moet ook gevolg worden gegeven aan een eerste beoordeling van de potentiële bijdrage van uw eigen organisatie door middel van sport en lichaamsbeweging, met een uitvoeriger onderzoek van wat er nog meer mogelijk kan zijn.

Denk eraan dat er vele niveaus van betrokkenheid bestaan.

- Sommige operationele programma's bieden subsidies aan ondernemingen en andere organisaties om onderzoek te doen of hun gebruik van ICT of hun milieuprestaties te verbeteren. Hierop zijn relatief eenvoudige procedures van toepassing en sportondernemingen en -clubs kunnen er hun voordeel mee doen.
- Op dezelfde manier vragen sport- of vrijwilligersorganisaties vaak kleine subsidies aan voor de ontwikkeling van projecten in het kader van de operationele programma's van het ESF.
- Andere vormen van ondersteuning kunnen indirect zijn, bijvoorbeeld door middel van adviesdiensten aan het midden- en kleinbedrijf (mkb).
- Ook hier kunnen zich mogelijkheden voordoen om betrokken te worden bij zinvolle clusters of andere grootschalige projecten waarvoor inbreng van bedrijven en organisaties op het terrein benodigd is.

In de huidige periode bestaat echter de tendens dat de beschikbaarheid van individuele subsidies afneemt en dat steun wordt toegekend aan projecten met een grotere impact. Bedenk daarom of uw organisatie kan bijdragen tot een ambitieuzer project.

Overweeg in het bijzonder of een samenwerking met andere organisaties, zoals lokale autoriteiten of vrijwilligersorganisaties, u zou kunnen helpen om deze grotere impact te realiseren. Dit type samenwerking wordt op prijs gesteld.

2.2.1 Aandachtspunten:

- Welke mate van betrokkenheid bij ESIF-projecten zou voor uw organisatie passend zijn?
- Hoe zou de ontwikkeling van een ESIF-project overeenstemmen met de strategische doelstellingen van uw organisatie?
- Beschikt uw organisatie over de middelen en bereidheid om een project te ontwikkelen?
- Zou uw organisatie een voorstel kunnen uitwerken en indienen en vervolgens het project kunnen beheren? Heeft u hier hulp van buitenaf bij nodig?
- Is uw organisatie bij de ontwikkeling van een project bereid om met lokale partners of wellicht partners uit heel Europa te werken?

2.3 Stap 3: Een projectidee formuleren

Rekening houdend met de algemene oriëntatie van de ESI-fondsen, de relatieve sterke punten van uw organisatie en de richting waarin deze zich wil ontwikkelen, is het zinvol om eerst enkele ideeën uit te werken die de basis voor een project kunnen vormen.

In deze ideeën moet eventueel rekening worden gehouden met **de algemene doelstellingen van op sport gebaseerde initiatieven en de indeling in categorieën van sportinterventies** die voor deze studie zijn ontwikkeld (zie voor meer informatie hoofdstuk 3). In dat hoofdstuk worden met name de typen effecten uiteengezet die door sport en lichaamsbewegingen kunnen worden gesorteerd. Dit kan niet alleen helpen bij het formuleren van de centrale doelstelling van het potentiële project, maar ook aanvullende dimensies voorstellen, waarbij interventies gelijktijdig verscheidene gunstige effecten kunnen sorteren.

De goede praktijkvoorbeelden die worden uiteengezet in de hoofdstudie en het grote aantal projecten kunnen als inspiratie dienen.

Zodra de algemene opzet van een project is uitgewerkt, is het nuttig die al te formuleren in de vorm van specifiekere doelstellingen en na te denken over hoe deze doelstellingen kunnen worden verwezenlijkt, wie er bij het project betrokken moeten worden en hoe het project beheerd moeten worden, in welk tijdsbestek dat moet gebeuren en hoe er toezicht op het project moet worden gehouden. Ten slotte is het belangrijk duidelijk te zijn over de verwachte uitkomsten en de aard van de te bereiken resultaten en effecten.

2.3.1 Aandachtspunten:

- Wat is op basis van de sterke punten van uw organisatie het meest haalbare project dat u kunt opzetten?
- Zijn deze doelstellingen in overeenstemming met de algemene oriëntatie van de ESI-fondsen in de huidige periode?
- De indeling in categorieën van **sportinterventies** herzien om ideeën exacter te formuleren of extra dimensies toe te voegen.
- Overwegen of de doelstellingen van het project doeltreffender kunnen worden verwezenlijkt door partnerschappen met andere organisaties aan te gaan.
- Vraag uzelf af wat uw ideeën concreter betekenen: wat zijn de doelstellingen, hoe wordt het project uitgevoerd en in welk tijdsbestek, wie moeten erbij betrokken worden, wat wilt u bereiken?

2.4 Stap 4: Inzicht krijgen in de stand van zaken op de plaats waar u gevestigd bent

Projectideeën moeten worden geverifieerd aan de hand van de doelstellingen van de desbetreffende financieringsbronnen en waarschijnlijk worden aangepast. Denk eraan dat de precieze vorm van de ESI-fondsen op nationaal of regionaal niveau wordt vastgesteld.

Ten eerste moet het scala van mogelijkheden in aanmerking worden genomen. Wat voor project heeft u voor ogen? Heeft het project betrekking op regionale ontwikkeling of op werkgelegenheid en maatschappelijke kwesties? Of zou het Elfpo of het EFMZV passend zijn, als u in een plattelands- of kustgebied gevestigd bent?

Denk eraan dat er overlappingen tussen de financieringsbronnen zijn, waardoor het systeem vrij flexibel is.

Vervolgens zult u waarschijnlijk moeten kijken naar de desbetreffende operationele programma's (OP's).

Welke OP's van toepassing zijn, is afhankelijk van het land waarin u bent gevestigd en van het feit of u op nationaal of regionaal niveau werkzaam bent.

Het volgende hoofdstuk bevat informatie over de wijze waarop kan worden bepaald welke OP's relevant zijn.

Zodra u heeft vastgesteld welke OP's relevant zijn, is het evenwel een goed idee om de noodzakelijke documenten te lezen. Hierin leest u wat de autoriteiten in uw gebied trachten te bereiken, wat de Europese Unie het hoogst op de prioriteitenlijst heeft staan en hoe het programma zal worden uitgevoerd, en er wordt veel informatie over de lokale omstandigheden gegeven.

Door de OP's te lezen, zult u erachter komen of uw idee van belang kan zijn, in hoeverre het zal moeten worden aangepast en of u al dan niet weer terug naar de tekentafel moet.

Alternatieve programma's voor Europese territoriale samenwerking, zoals Interreg, die worden gecoördineerd door de Commissie, maar die ook vaak op specifieke gebieden worden uitgevoerd, kunnen geschikt zijn. Ook hier zal het noodzakelijk zijn om zich de gedetailleerde informatie eigen te maken.

2.4.1 Aandachtspunten:

- Zijn uw projectideeën meer van toepassing op regionale ontwikkeling of het sociaal fonds, of bent u gevestigd in een plattelandsgebied of wellicht een kustgebied?
- Of zouden de kaders voor rechtstreeks door de Commissie gecoördineerde programma's voor Europese territoriale samenwerking geschikt zijn?
- In dit stadium is het eveneens goed om meerdere mogelijkheden in ogenschouw te nemen.
- Vaststellen welke documenten relevant zijn voor uw situatie (zie volgende hoofdstuk).

2.5 Stap 5: Vaststellen waar we staan in de programmeringscyclus

Let erop dat er sprake is van een programmeringscyclus en dat de voornaamste kansen zich op verschillende punten in deze cyclus voordoen.

De huidige programmeringsperiode loopt van 2014 tot 2020. In dit stadium in 2016 zijn de belangrijkste kaders op nationaal en regionaal niveau overeengekomen en zijn enkele beheersinstanties reeds begonnen met het uitschrijven van uitnodigingen tot het indienen van voorstellen.

Sommige uitnodigingen blijven open staan en er zullen vaak meer uitnodigingen tot het indienen van voorstellen komen met een uiterste datum later in de cyclus.

Het is echter belangrijk om vast te stellen wanneer er voorstellen kunnen worden ingediend.

2.5.1 Aandachtspunten:

- Wat is het ontwikkelingsstadium in de programma's die relevant zijn voor u?
- Wat zijn de kritieke datums voor de publicatie van uitnodigingen en de desbetreffende sluitingstermijnen?
- Welke mogelijkheden zullen zich later in de cyclus voordoen?

2.6 Stap 6: Overleggen met mensen die u advies kunnen geven over de ontwikkeling van het project

Er is op verschillende niveaus veel advies beschikbaar (vermeld in het volgende hoofdstuk) en hopelijk wordt er een actief actienetwerk voor sport beschikbaar ter ondersteuning van de ontwikkeling van op sport gebaseerde voorstellen.

Het is echter belangrijk om, indien mogelijk, te overleggen met de mensen die het operationele programma of een ander programma beheren op grond waarvan u een voorstel wilt doen. Zij kunnen u vertellen of uw ideeën kunnen worden ondersteund of zij kunnen u alternatieve benaderingswijzen of elementen voorstellen waar u rekening mee moet houden.

Veel beheersinstanties zijn graag bereid om ideeën te bespreken of advies te geven in de eerste stadia van de ontwikkeling van een voorstel, hoewel er duidelijk beperkingen gelden zodra een uitnodiging tot het indienen van voorstellen is gepubliceerd.

Vergeet echter niet dat het beheer van de operationele programma's vaak aan andere organisaties wordt uitbesteed. In het voor het operationele programma relevante document kunt u lezen hoe het programma wordt beheerd en welke organisaties erbij betrokken zijn. Het kan zijn dat u met deze andere organisaties contact moet opnemen in plaats van rechtstreeks met de beheersinstantie.

Daarnaast is het vaak handig om in gesprek te gaan met andere lokale en nationale organisaties die een rol kunnen spelen op het gebied dat u overweegt. Stedelijke overheden of instanties die zich bezighouden met regionale ontwikkeling kunnen in deze context vaak nuttig zijn, evenals bedrijfsondersteunende organisaties, zoals de Kamer van Koophandel. Zij kunnen ook potentiële partners zijn, vooral met het oog op slimme specialisatie en stedelijke ontwikkeling en andere belangrijke strategieën.

2.6.1 Aandachtspunten:

- Bepalen welke organisaties het meest geschikt zijn om uw projectideeën mee te bespreken.
- Binnen deze organisaties vaststellen wie de relevante ambtenaren zijn en zorgen dat u hen (ontmoet en) te spreken krijgt.
- Nagaan met welke andere organisaties het noodzakelijk of gunstig is om samen te werken en uw ideeën met hen bespreken.

2.7 Stap 7: Beginnen met het uitwerken van een voorstel

Wanneer u de mogelijkheden in kaart heeft gebracht voor het project dat u voor ogen heeft en weet hoe u kunt beginnen, gaat u nadenken over de manier waarop u een voorstel kunt opzetten. Wacht bij voorkeur niet tot de uitnodiging tot het indienen van voorstellen wordt gepubliceerd.

In de punten 3.7 en 3.8 hieronder staan enkele punten die u wellicht mee kunt nemen, alsook bronnen van informatie daarover.

Stel een team samen dat binnen uw organisatie verantwoordelijk is voor het schrijven van het voorstel.

Neem contact op met potentiële partners en kom met een duidelijk voorstel voor de wijze waarop u met hen zou willen samenwerken.

Probeer aan kopieën van andere, eerdere uitnodigingen en voorstellen te komen, zodat u kunt zien wat ermee gemoeid is.

Win advies in en vraag hulp van anderen met ervaring bij het indienen van voorstellen, bijvoorbeeld een lokale universiteit.

2.7.1 Aandachtspunten:

- Wie is er verantwoordelijk voor het schrijven van een voorstel?
- Welke partners stelt u voor om mee samen te werken?
- Verwerf inzicht in wat er komt kijken bij het schrijven van een voorstel, wat erin moet staan, hoe het is opgebouwd enz., eventueel door eerdere uitnodigingen en voorstellen erbij te nemen.
- Hoeveel hulp zult u nodig hebben en waar kunt u die krijgen?

2.8 Stap 8: Een voorstel schrijven en indienen

Lees de uitnodiging tot het indienen van voorstellen zorgvuldig zodra deze is gepubliceerd en maak gedetailleerde aantekeningen over wat er in de uitnodiging wordt gevraagd.

Zorg ervoor dat aan alle belangrijke vereisten van de uitnodiging wordt voldaan. Kijk in het bijzonder wat de uitnodiging nastreeft en zorg ervoor dat het voorgestelde project bijdraagt aan de verwezenlijking van deze doelstellingen.

Zorg dat er voldoende tijd is om het voorstel te schrijven, te reviseren en te perfectioneren.

Plan de indiening van het voorstel, zodat aan de voorwaarden voor het formaat en de uiterste datum wordt voldaan. Zorg er bijvoorbeeld voor dat alle wettelijke vertegenwoordigers van de organisatie de noodzakelijke documenten kunnen ondertekenen.

2.8.1 Aandachtspunten:

- Het schrijven van een voorstel vereist planning en een methodische werkwijze, met interne uiterste datums en voldoende tijd om het voorstel officieel in te dienen voordat de sluitingstermijn verloopt.
- Voldoet het voorstel zo volledig mogelijk aan de eisen van de uitnodiging?

2.9 Stap 9: Het project uitvoeren

Indien uw voorstel succesvol is, zal dit waarschijnlijk een aantal belangrijke gevolgen hebben voor uw organisatie. Daar moet iets mee worden gedaan, zodra u weet dat uw voorstel is geselecteerd.

Afhankelijk van wat u heeft voorgesteld, zal het project min of meer gecompliceerd zijn, maar het is in alle gevallen belangrijk om de centrale doelstellingen niet uit het oog te verliezen en de vooruitgang te bewaken.

Er zijn bepaalde regels die gedurende de loop van het project moeten worden gehanteerd, met name voor wat betreft de subsidiabele kosten en de verslagleggingsvoorschriften. Het is belangrijk dat deze regels in acht worden genomen.

Naarmate het project vordert, zult u er waarschijnlijk achter komen dat zich nieuwe vooruitzichten betreffende de bijdrage van sport aan economische en sociale ontwikkeling zullen voordoen.

2.9.1 Aandachtspunten:

- Als uw voorstel succesvol is, gaat er aan het doorvoeren van de nodige aanpassingen in de verantwoordelijkheden van het team binnen uw organisatie heel wat denkwerk en planning vooraf.
- Zorg ervoor dat u op de hoogte bent van de formele voorschriften betreffende de uitvoering van het contract.
- Verlies de centrale doelstellingen van het project niet uit het oog, maar sta tegelijkertijd open voor nieuwe ideeën en benaderingen.

2.10 Stap 10: Een beoordeling en een verslag over het project maken

Naarmate het project vordert, is het van belang om na te denken over het blijvende resultaat ervan.

Eenzijds houdt dit in dat ervoor moet worden gezorgd dat de geboekte vooruitgang naar behoren beoordeeld en, waar mogelijk, gemeten is aan de hand van de juiste indicatoren. Formele evaluaties kunnen bijdragen tot dit proces.

Anderzijds loont het zeer de moeite om de continuïteit in de interventies van het project te waarborgen en diegenen die belang hebben bij sport en regionale ontwikkeling bewuster te maken van wat er wordt bereikt.

Dit is gedeeltelijk een kwestie van vereenzelviging met de verslagleggingsprocessen. Het gaat er ook om meer bekendheid te geven aan projecten en de daarmee behaalde resultaten op andere, minder formele manieren, en bij te dragen tot de zich ontwikkelende kennis en ervaring van zowel de sportgemeenschap als de gemeenschappen die betrokken zijn bij regionale ontwikkeling.

Vestig dus de aandacht op wat u heeft bewerkstelligd.

2.10.1 Aandachtspunten:

- Hoe zorgt u dat uw werk ook wordt opgemerkt, in zowel uw eigen nationale of regionale gemeenschap als in de sportgemeenschap?
- Kunt u uw nieuw verworven kennis en ervaring doorgeven aan anderen?

3. Details eigen maken

Hopelijk zijn de in het vorige hoofdstuk besproken tien stappen nuttig geweest voor diegenen die geïnteresseerd zijn in het ontwikkelen van ESIF-projecten op basis van sport en lichaamsbeweging, het verkrijgen van een goed beeld van de processen en het leren begrijpen van wat er allemaal moet gebeuren.

In het voorgaande hoofdstuk is bepaalde gedetailleerde informatie doelbewust overgeslagen. Dit hoofdstuk is bedoeld om dat goed te maken door richtsnoeren te verstrekken voor de wijze waarop de gedetailleerde informatie kan worden verkregen die noodzakelijk is om succesvolle projecten te ontwikkelen. Het hoofdstuk bestaat uit verschillende punten, zodat in een oogopslag te zien is wat noodzakelijkerwijs moet worden nagegaan en snel naar de belangrijkste bronnen kunnen worden gevonden.

Er moet niettemin worden opgemerkt dat het niet nodig is om alle informatie te raadplegen waarnaar wordt verwezen. Veel van die informatie kan worden beschouwd als achtergrondinformatie die nuttig kan zijn om de verschillende aspecten van de EU-financiering beter te begrijpen zodra de basisinformatie eigen is gemaakt.

De punten 3.1, 3.4, 3.5 en 3.9 zijn waarschijnlijk onmiddellijk bruikbaar.

3.1 Nuttige gidsen

Ook hier dient op het volgende te worden gewezen:

"Funding for Sports in the European Union", gepubliceerd door het EOC EU Office (de vertegenwoordiging van de Europese Olympische Comit es bij de Europese Instellingen).

"The Guide to EU Funding for the Tourism Sector", beschikbaar in het Engels en het Frans, duidelijk met betrekking tot toerisme, maar ook met veel informatie die relevant is voor sport.

Ook op nationaal niveau is nuttig advies beschikbaar. Zo heeft het Franse ministerie van Stedenbeleid, Jeugd, en Sport onlangs een gids over financieringsbronnen voor sport gepubliceerd, die van toepassing is op zowel de ESI-fondsen als Erasmus +. De gids is getiteld:

Guide des financements européens pour le sport

Het Duits Olympisch Comité (DOSB) heeft in de voorgaande periode eveneens informatie over ondersteuning van sport uit de structuurfondsen gepubliceerd die nog steeds relevant is:

"Sportst ttenf rderung durch die EU"

De Commissie heeft ook algemene richtsnoeren gepubliceerd: **"Guidance for Beneficiaries of European Structural and Investment Funds and related EU instruments"**

3.2 EU-beleidsachtergrond

3.2.1 Sportbeleid

Het hoofdverslag van de studie over de bijdrage van sport aan de regionale ontwikkeling via de structuurfondsen bevat een overzicht van de recente ontwikkelingen in het EU-sportbeleid en een verwijzing naar het werk van enkele deskundigengroepen die zijn opgericht in het kader van het EU-werkplan voor sport (2014 - 2017).

Informatie over beleidsontwikkelingen en recente maatregelen is te vinden op de website van de Europese Commissie over sport:

<http://ec.europa.eu/sport/>

en http://ec.europa.eu/sport/policy/index_en.htm

Informatie over het debat over recente ontwikkelingen is te vinden op de website met de resultaten van het Europees Sportforum 2016:

http://ec.europa.eu/sport/forum/index_en.htm

Op de website van het EOC EU Office is ook een gids betreffende het EU-sportbeleid beschikbaar in het Engels, Frans en Duits:

<http://www.euoffice.eurolympic.org/eu-sport-policy>

3.2.2 Europese structuur- en investeringsfondsen

In het hoofdverslag van de studie over de bijdrage van sport aan de regionale ontwikkeling via de structuurfondsen wordt verwezen naar de recente ontwikkelingen in de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESI-fondsen).

Een overzicht van de wijze waarop de onderdelen van de ESI-fondsen zijn ontwikkeld, samen met verwijzingen naar de onderhandelingen met de lidstaten, de wetgevingsbesluiten tot oprichting van de verschillende fondsen voor de huidige periode en talrijke verwijzingen naar andere nuttige achtergrondinformatie, is te vinden op:

http://ec.europa.eu/contracts_grants/funds_nl.htm

3.3 Belangrijkste financieringsbronnen

De basisgegevens over de beschikbare middelen en de wijze waarop zij worden toegewezen, zijn te vinden op:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

Een belangrijke bron die een groot aantal aspecten van de ESI-fondsen en in het bijzonder de regionale fondsen bestrijkt, is te vinden op:

http://ec.europa.eu/regional_policy/nl/policy/what/investment-policy/

Deze site is waarschijnlijk de nuttigste site op dit gebied en hieronder wordt verwezen naar verschillende rubrieken daarvan.

Het equivalent van het Europees Sociaal Fonds is:

<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=62&langId=nl>

Deze twee sites zijn beschikbaar in alle hoofdtalen van de EU.

Eerste informatie over de algemene oriëntatie van het Elfpo in de huidige periode is te vinden op:

http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_nl.htm

Meer gedetailleerde informatie over de maatregelen die zijn genomen naar aanleiding van ideeën over eventuele voorstellen is te vinden op de Gateway Plattelandsontwikkeling 2014-2020:

<http://enrd.ec.europa.eu/en/policy-in-action/cap-towards-2020/rdp-programming-2014-2020>

Voor de maritieme gebieden zijn naast informatie over de wijze waarop EFMZV-middelen worden beheerd ook de contactpersonen in de lidstaten te vinden op:

http://ec.europa.eu/fisheries/contracts_and_funding/index_nl.htm

Informatie over Interreg, dat de Europese territoriale samenwerking bevordert en gezamenlijke acties en beleidsuitwisseling tussen nationale, regionale en lokale actoren uit verschillende lidstaten mogelijk maakt, is te vinden op:

http://ec.europa.eu/regional_policy/nl/policy/cooperation/european-territorial/

Ook op deze site is zeer nuttige informatie beschikbaar. Verderop zal naar delen van die informatie worden verwezen.

De "EU Funds Checklist" is een onlinetool die bedoeld is om de bronnen van EU-financiering voor specifieke doelstellingen (met betrekking tot de algemene thematische doelstellingen) te helpen beperken:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/checklist/

3.4 Sport en de bijbehorende economische en sociale effecten

In de studie over de bijdrage van sport aan de regionale ontwikkeling via de structuurfondsen zijn tal van voorbeelden naar voren gekomen van gevallen waarin sport en lichaamsbeweging veel invloed hebben gehad op de economische en sociale ontwikkeling op regionaal niveau. In de studie is tevens gewezen op de manieren waarop sport bijzonder effectief is, met name vanwege het vermogen van sport om een grote verscheidenheid van sociale groepen te bereiken en de rol van sport in de zich ontwikkelende ervaringseconomie. Ook zijn de verschillende typen effecten van sport en aanverwante activiteiten geanalyseerd en worden er voorbeelden gegeven van goede praktijken met betrekking tot deze verschillende typen effecten. Met name in hoofdstuk 3 wordt deze analyse verder uiteengezet en wordt er verwezen naar 33 goede praktijkvoorbeelden die afzonderlijk in een bijlage worden gepresenteerd. Bij elkaar blijkt hieruit dat sport een bijdrage kan leveren om alle thematische doelstellingen na te streven die de basis vormen voor het ontwerp van de ESI-fondsen.

Bij het bepalen van de rol die sport kan spelen bij het aanpakken van de kwesties die centraal staan in de ESI-fondsen in de huidige programmeringsperiode, blijkt uit hoofdstuk 4 van de studie bovendien dat sport reeds is opgenomen in een aantal strategieën voor slimme specialisatie en een groot potentieel heeft om een bijdrage te leveren aan stadsontwikkelingsprocessen. Daarnaast is sport ook onvankelijk voor geïntegreerde acties in meerdere verwante sectoren, met name die in verband met toerisme.

Aan deze analyse ligt een grote hoeveelheid werk ten grondslag waartoe opdracht is gegeven door DG EAC in de Europese Commissie of dat gedurende een aantal jaren is verricht door de deskundigengroepen die zijn opgericht in het kader van het werkplan voor sport. Deze analyse is beschikbaar op:

http://ec.europa.eu/sport/library/index_en.htm

Vooraf het werk dat samen met Eurostat is verricht voor de ontwikkeling van de statistische basis voor sport in de economie is belangrijk. De resultaten van deze werkzaamheden kunnen worden geraadpleegd op:

http://ec.europa.eu/sport/policy/economic_dimension/sport_statistics_en.htm

Al met al biedt de analyse van de economische en sociale effecten van op sport gebaseerde initiatieven bijzonder veel steun aan hen die nieuwe projecten en initiatieven uit de sector willen voortzetten.

3.5 De relevante programma's voor uw gebied vaststellen

Het is noodzakelijk om vast te stellen welke programma's relevant zijn voor u. Dit zal voornamelijk inhouden dat moeten worden bepaald welke operationele programma's (OP's) van belang zijn voor het gebied waar u woonachtig bent. Denk eraan dat sommige OP's op nationaal niveau worden uitgevoerd, terwijl andere voor specifieke regio's zijn bedoeld.

In het volgende document wordt een overzicht gegeven van de wijze waarop de individuele lidstaten de programma's van de ESI-fondsen aan het begin van de programmeringsperiode willen uitvoeren:

http://ec.europa.eu/contracts_grants/pdf/esif/invest-progr-details-each-ms_en.pdf

Informatie over de specifieke operationele programma's van het EFRO in uw land is te vinden op:

http://ec.europa.eu/regional_policy/nl/atlas/programmes/?search=1&keywords=&countryCode=ALL®ionId=ALL&themeId=ALL&programType=ALL&objectiveId=ALL&periodId=3

In deze rubriek van de hierboven genoemde website is een lijst van alle operationele programma's voor elk land te vinden, evenals beknopte beschrijvingen van elk OP, met inbegrip van de thematische prioriteiten en de begroting. De tekst van het operationele programma is echter niet toegankelijk. Deze teksten zijn met behulp van een algemene zoekopdracht vaak online te vinden.

Operationele programma's in het kader van het Europees Sociaal Fonds zijn te vinden via de rubriek "Ondersteuning in uw land" op de site:

<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=45&langId=nl>

Er wordt een overzicht verstrekt van de uitvoering van het ESF in elk land en naast een lijst van operationele programma's en nationale contactpersonen is in dit geval ook de tekst van de relevante documenten met betrekking tot de OP's beschikbaar.

Soortgelijke informatie voor de programma's inzake Europese territoriale samenwerking is te vinden op:

http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/nl/atlas/programmes?search=1&keywords=&periodId=3&countryCode=ALL®ionId=ALL&objectiveId=13&tObjectiveId=ALL

3.6 Meer te weten komen over de relevante programma's voor uw gebied

Nadat is vastgesteld welke operationele programma's of Interreg-programma's relevant zijn, moet worden nagegaan hoe de programma's worden uitgevoerd.

Op de in het vorige punt genoemde sites is informatie over **de beheersinstanties** voor de programma's in uw land te vinden, en in dat verband vindt u de volgende site wellicht nuttig:

http://ec.europa.eu/regional_policy/nl/atlas/managing-authorities/

De verantwoordelijkheid voor de uitgebreide uitvoering kan echter aan andere agentschappen worden gedelegeerd. In het volledige document betreffende het relevante OP wordt elke specifieke situatie toegelicht. Er kan met de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van specifieke OP's contact worden opgenomen om projectideeën te bespreken en regelmatig advies in te winnen.

De sites bieden tevens toegang tot informatie over de **begunstigden** van EU-financiering, wat kan helpen vast te stellen welk soort projecten lokaal worden ondersteund.

Belangrijk is dat deze sites ook links bevatten naar **nationale sites** die inhoudelijk van elkaar verschillen, maar vaak zeer nuttige informatie verstrekken, niet in de laatste plaats over verdere bronnen van **advies en bijstand**, en voorlichting over **uitnodigingen tot het indienen van voorstellen en de bijbehorende sluitingstermijnen**. Bovendien verschaffen de nationale sites informatie over nationale en regionale organisaties die op het gebied van economische en sociale ontwikkeling actief zijn en wordt derhalve een indicatie van **potentiële partners** gegeven.

Het is noodzakelijk om vast te stellen welke mogelijkheden zich kunnen voordoen in het kader van een gericht OP. Beheersinstanties of hun agentschappen publiceren uitnodigingen tot het indienen van voorstellen en verstrekken meestal informatie over de uitnodigingen die gepland staan. Soortgelijke informatie is beschikbaar voor Interreg-programma's. Deze informatie is zonder twijfel belangrijk voor een doeltreffende planning.

Hieronder in punt 3.9 wordt verwezen naar sommige bronnen van advies en bijstand met betrekking tot al deze kwesties.

Daarnaast, en vooral als het in ontwikkeling zijnde project verband houdt met innovatie in de context van sport of bijdraagt aan de stedelijke ontwikkeling, is het noodzakelijk om rekening te houden met de besluiten die in de regio zijn genomen met betrekking tot een strategie inzake slimme specialisatie of het standpunt van de regio over stedelijke ontwikkeling in het kader van de ESI-fondsen.

Het platform voor slimme specialisatie verschaft informatie over de strategieën die de regio's hebben ontwikkeld voor de huidige periode, samen met een breed scala van informatie, gegevens en middelen. De site is duidelijk bestemd voor regionale autoriteiten en beleidsmakers op het gebied van economische ontwikkeling en kan als ietwat afschrikwekkend worden ervaren door degenen die zich voor het eerst in het onderwerp verdiepen.

Niettemin kan een selectief gebruik van de aangeboden informatie een overzicht verschaffen van de prioriteiten waartoe voor uw regio is besloten en van de relevante contactpersonen op regionaal niveau, indien u uw ideeën in dit verband verder wilt uitdiepen. De site is te vinden op:

<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home>

Deelname aan dit project is vrijwillig voor de regio's in Europa en sommige regio's hebben ervoor gekozen dit niet te doen. De verstrekte informatie is derhalve niet volledig.

Evenzo wordt de context van stedelijke ontwikkeling door stedelijke autoriteiten in het kader van de ESI-fondsen geboden door de site van het netwerk voor stedelijke ontwikkeling:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/themes/urban-development/network/

Op de site van Urbact is evenwel een uitgebreidere toelichting te vinden van de acties die momenteel op het gebied van stedelijke ontwikkeling plaatsvinden in Europa. Urbact is een Interreg-programma:

<http://urbact.eu/urbact-glance>

Ook Urbact kan op het eerste gezicht ietwat overweldigend overkomen en gaat voornamelijk over de rol van sport in stadsontwikkelingsprojecten. Voor degenen die in die richting werken, kan het echter een belangrijke indicatie zijn van wat er mogelijk is.

3.7 Een project opzetten

Bij het ontwikkelen van ideeën voor een project moet aandacht worden besteed aan de doelstellingen en prioriteiten van de programma's waarvan is vastgesteld dat ze voor uw situatie van belang zijn. Het allerbelangrijkste in elk voorstel is vermelden op welke wijze uw project de vastgestelde doelstellingen kan verwezenlijken.

Hopelijk kan het onderzoeksverslag als **inspiratie** dienen voor een reeks verdere initiatieven. In het verslag wordt erop gewezen dat de algemene doelstellingen van op sport gebaseerde initiatieven als nuttig uitgangspunt kunnen worden genomen en dat de **goede praktijkvoorbeelden** als uiteengezet in een bijlage bij het verslag nadere informatie bieden over de wijze waarop sport en lichaamsbeweging in het verleden zijn gebruikt om de doelstellingen van de structuurfondsen te verwezenlijken.

Daarin zal te zien zijn dat zij verband houden met verschillende algemene beleidsdoelstellingen en in de volgende rubrieken georganiseerd zijn:

- Rechtstreekse gevolgen voor de werkgelegenheid
- Innovatie
- Sportinfrastructuur en regionale strategie
- Sport en regionale strategie – Algemeen
- Sport en stadsvernieuwing en stedelijke ontwikkeling
- Sport en plattelandsontwikkeling
- Integratie met de strategie inzake toerisme
- Integratie met culturele en creatieve industrieën (CCI's)
- Opleiding van sportpersoneel – Rechtstreekse ontwikkeling van vaardigheden
- Inzetbaarheid en transversale vaardigheden
- Bijdragen tot gezondheidsverbeteringen
- Bijdragen tot het milieu
- Sociale cohesie en verzoening

De bredere reeks onder elke lidstaat opgesomde projecten bevat enkele voorbeelden van de initiatieven die in uw eigen land zijn gesteund.

De analyse van deze voorbeelden en de aangewezen goede praktijk hebben in het verslag geleid tot de ontwikkeling van een **indeling in categorieën van sportinterventies**, waarmee wordt getracht een onderscheid te maken tussen de verschillende effecten die op sport en lichaamsbeweging gebaseerde projecten kunnen sorteren.

De volgende interventie categorieën zijn in de lijst opgenomen:

Tabel 3.1 Categorieën van sportinterventie

1. <i>Rechtstreekse ondersteuning van het mkb op sportgebied</i>	10. <i>Aanmoediging van ontwikkelingen in sporttechnologie en andere innovatie</i>
2. <i>Verbetering van de fysieke omgeving</i>	11. <i>Systematische ontwikkeling van een bredere op sport gebaseerde strategie</i>
3. <i>Bevordering van duurzaam vervoer</i>	12. <i>Koppeling van sportacties met de ontwikkeling van toerisme of CCI's</i>
4. <i>Andere maatregelen ter vermindering van milieueffecten</i>	13. <i>Verbetering van sportvaardigheden en -competenties</i>
5. <i>Bevordering en aanmoediging van investeringen van buitenaf</i>	14. <i>Gebruikmaking van sport om bredere vaardigheden voor werk te ontwikkelen</i>
6. <i>Schepping van banen op het gebied van sport en lichaamsbeweging</i>	15. <i>Sociale betrokkenheid</i>
7. <i>Effecten op de gerelateerde werkgelegenheid</i>	16. <i>Verbetering van de bestuurlijke en administratieve capaciteit</i>
8. <i>Indirecte effecten op de werkgelegenheid</i>	17. <i>Aanpakken van gezondheidsgerelateerde en andere maatschappelijke uitdagingen en bijdragen tot geluk en welzijn</i>
9. <i>Bedrijfs groei en andere economische effecten</i>	

Denk eraan dat met elk lopend project kan worden geprobeerd meerdere van deze effecten gelijktijdig teweeg te brengen. De verschillende categorieën kunnen echter helpen een nog beter analytisch onderscheid te maken binnen een voorstel en in feite extra dimensies voor het voorstel te suggereren, waarmee het volledige effect van de voorgestelde interventie beter onder woorden kan worden gebracht. De indeling in categorieën van sportinterventies wordt beschreven en besproken in punt 5.2 van het eindverslag.

Een vindingrijk gebruik van de in de studie voorgestelde ideeën zal helpen een overtuigend voorstel op te stellen, maar de precieze eisen zullen natuurlijk pas bekend zijn wanneer de uitnodiging tot het indienen van voorstellen gepubliceerd is. **Er moet worden benadrukt dat alle voorstellen aan de specificaties in het uitnodigingsdocument moeten voldoen.** Deze specificaties dienen zorgvuldig te worden bestudeerd wanneer de uitnodiging tot het indienen van voorstellen is gepubliceerd, en met name de indieningstermijnen moeten in acht worden genomen. Toch is het mogelijk om voorbereidingen voor uitnodigingen te treffen nog voordat zij gepubliceerd zijn.

Voorbereidende maatregelen moeten onder meer bestaan uit het lezen van het desbetreffende operationele programma om te begrijpen wat de autoriteiten trachten te realiseren en welke problemen zij willen aanpakken.

Ook moet worden nagedacht over de belangrijkste doelstellingen, de partners bij het project en andere vormen van inbreng, de wijze waarop het project moet worden beheerd, het systeem voor voortgangsbewaking en verslaglegging, met inbegrip van de aard van de indicatoren die zullen worden voorgesteld. Deze zullen allemaal moeten worden aangepast in antwoord op de feitelijke specificaties in de uitnodiging, maar zij zullen waarschijnlijk allemaal een belangrijke rol spelen. In het volgende punt worden enkele ideeën geopperd over waar u wellicht aanwijzingen kunt vinden voor het formuleren van een goed voorstel.

3.8 Andere voorstellen en verslagen

Misschien is het mogelijk om voorbeelden van eerdere voorstellen te vinden. Deze voorbeelden of samenvattingen die voor beoordelingsdoeleinden zijn gebruikt, zijn soms online te vinden of kunnen lokaal worden verkregen bij organisaties die bereid zijn dergelijke documenten te delen. Vergeet echter niet dat voorstellen met betrekking tot de voorgaande programmeringsperiode mogelijk geen elementen bevatten die verband houden met de nieuwe kenmerken van de huidige programmeringsperiode.

Er bestaan vele evaluatieverslagen over eerdere en soms nog lopende activiteiten in het kader van de structuurfondsen. Deze hebben soms betrekking op specifieke projecten, maar gaan meer in het algemeen over aspecten van die projecten op regionaal, nationaal en Europees niveau.

Op Europees niveau is een reeks evaluatieverslagen over de voorgaande programmeringsperiode beschikbaar op de volgende sites:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/evaluations/ec/2007-2013/
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=701>
<https://enrd.ec.europa.eu/en/evaluation>

Er bestaat ook een reeks Interreg-evaluaties die toegankelijk is via de evaluatiesite met betrekking tot het regionaal beleid.

Sommige van de bovengenoemde sites kunnen tevens toegang bieden tot evaluaties op nationaal niveau, hetzij rechtstreeks, hetzij door vermelding van nationale evaluatiesites.

Voor alle projecten moet verslag worden uitgebracht over de desbetreffende activiteiten en een aantal van deze verslagen is beschikbaar op projectsites.

3.9 Hulp en ondersteuning

Als blijvend resultaat van het project is een actienetwerk voor sport opgericht bestaande uit individuen en organisaties die belang hebben bij de verdere ontwikkeling van op sport gebaseerde en door de ESI-fondsen ondersteunde projecten. Dit zal hoofdzakelijk een onderlinge zelfhulpgroep zijn die zijn leden en sportorganisaties bijstaat met het oplossen van problemen die zij ondervinden bij de ontwikkeling van voorstellen en projecten. De bijdragen van de leden variëren, maar onder hen zullen er leden zijn die bereid zijn zich actief in te zetten om, gewoonlijk als partner bij het project, de ontwikkeling van het voorstel te steunen.

Tijdens de opstelling van dit document waren er nog besprekingen aan de gang met organisaties die belang hebben bij de organisatie van dit netwerk. Verder nieuws over deze ontwikkelingen zal worden geplaatst op de projectsite van het Centre for Strategy & Evaluation Services (CSES):

<http://www.cses.co.uk/sport-and-regional-development/spn-1/>

In aanvulling op dit speciale netwerk zijn er tal van organisaties die kunnen helpen bij het ontwikkelen van voorstellen.

Het Enterprise Europe Network heeft kantoren in heel de Europese Unie die advies en bijstand verstrekken aan ondernemingen en anderen die de Europese mogelijkheden optimaal willen benutten. Deze kantoren zijn gewoonlijk ondergebracht in grote regionale organisaties, zodat het personeel zich goed bewust is van de regionale dimensie van ontwikkelingsinspanningen.

Kijk waar het contactpunt van het Enterprise Europe Network zich in uw land bevindt op:

<http://een.ec.europa.eu/>

Zoals eerder vermeld zullen de nationale websites van het EFRO en het ESF u vaak doorverwijzen naar organisaties die op nationaal of regionaal niveau bijstand kunnen bieden, met inbegrip van de adviesdiensten van de beheersinstanties.

Interreg Europe heeft kantoren op nationaal niveau die kunnen helpen met alle Interreg-programma's:

<http://www.interregeurope.eu/in-my-country/>

Het is wellicht goed om te weten dat er ook consultants zijn die met organisaties samenwerken om voorstellen te ontwikkelen.

4. Op de lange termijn

Momenteel zijn tot 2020 de doelen, prioriteiten en uitvoeringsprocedures van de ESI-fondsen grotendeels bepaald op zowel Europees als nationaal en regionaal niveau. Er zijn besluiten genomen over de prioriteiten voor investeringen en, in brede zin, aan welk type acties voorrang moet worden gegeven. Voorts zijn er uitnodigingen tot het indienen van voorstellen gepubliceerd, zijn er projecten goedgekeurd en in uitvoering, en zijn grote delen van de begroting reeds toegewezen.

Ook worden er momenteel evaluaties van de voorgaande programmeringsperiode afgerond en is de Commissie al begonnen met het bespreken van de vorm van de ESI-fondsen voor de volgende programmeringsperiode. Naarmate dit zich verder ontwikkelt, zullen er raadplegingsprocedures op zowel Europees als nationaal niveau plaatsvinden.

Er moet derhalve worden nagedacht over de rol van sport en lichaamsbeweging in de ESI-fondsen na 2020, en over de mogelijkheid om de vorm en inhoud daarvan te beïnvloeden op een manier die momenteel niet mogelijk is.

Het lijkt zeer waarschijnlijk dat de toenemende rol van sport in de economische en sociale ontwikkeling steeds beter gewaardeerd wordt, aangezien sport en aanverwante gebieden steeds belangrijker zijn geworden in de ervaringseconomie en het steeds duidelijker wordt dat sport en lichaamsbeweging een doeltreffend middel vormen voor het aanpakken van economische en maatschappelijke uitdagingen. Niettemin moet het belang van sport op verschillende niveaus worden bepleit.

De studie over de bijdrage van sport aan de regionale ontwikkeling via de structuurfondsen was bedoeld als onderbouwing van de grotere rol van sport in het kader van de ESI-fondsen, maar de resultaten en de analyse in de studie moeten worden aangegrepen en gebruikt om het belang van sport toe te lichten. Met name de goede praktijkvoorbeelden kunnen nuttige argumenten zijn omdat ze duidelijk en concreet laten zien wat er bereikt kan worden.

Een vergelijkbare situatie deed zich een aantal jaren geleden voor in verband met culturele en creatieve activiteiten, toen de nationale ministeries van Cultuur een belangrijke rol speelden en zich samen met de ministeries van Financiën en van Economie hard maakten voor hun sector op nationaal niveau. Een dergelijke inspanning van de voor sport verantwoordelijke ministeries zou een belangrijke ontwikkeling kunnen zijn, vooral als ook nationale sportorganisaties worden gemobiliseerd.

Het is ook noodzakelijk om het belang van sport op regionaal niveau te bepleiten, met argumenten voor een prominentere plaats van sport in de regionale operationele programma's, maar ook bij discussies over slimme specialisatie en daaruit voortvloeiende strategieën. Dit kan worden gedaan in samenhang met besprekingen over de reikwijdte van op sport gebaseerde projecten.

Het actienetwerk voor sport is bedoeld om maatregelen te ondersteunen die sport bevorderen op regionaal niveau, en om bij te dragen aan de ontwikkeling van specifieke projectvoorstellen.

Tegelijkertijd moet worden begrepen dat sport op een doeltreffendere wijze naar een hoger plan kan worden getild als dat gebeurt in samenwerking met parallelle gebieden, zoals het toerisme en de culturele en creatieve industrieën. Hoewel uit de goede praktijkvoorbeelden blijkt dat het prima mogelijk is om substantiële regionale ontwikkeling te bewerkstelligen op basis van sport alleen, zorgen de lokale omstandigheden er vaak voor dat het logischer is om ontwikkelingen op het gebied van sport binnen een bredere toerismestrategie of een strategie in verband met de ervaringseconomie te plaatsen.